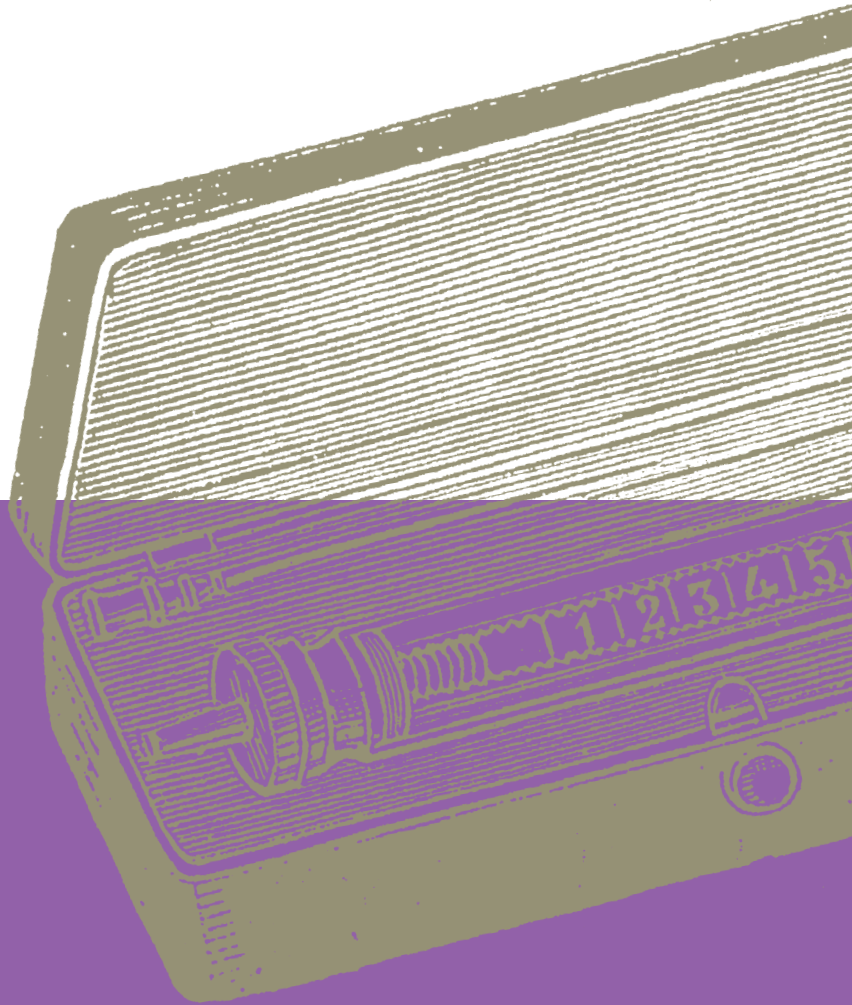

2 0 1 6

PREGÓ DE LA FIRA I FESTES DE L'ASCENSIÓ 2016
A CÀRREC DE LA SENYORA **MONTSERRAT ROCA I ROGER**

PREGÓ DE LA FIRA I FES-
TES DE L'ASCENSIÓ 2016
A CÀRREC DE LA SENYORA
MONTSERRAT ROCA I ROGER

2 0 1 6

PREGÓ DE LA FIRA I FESTES DE L'ASCENSIÓ 2016
MONTSERRAT ROCA I ROGER

EDICIÓ: AJUNTAMENT DE GRANOLLERS
DISSENY: AMADOR GARRELL

IMPRESSIÓ: IMPREMTA MUNICIPAL DE GRANOLLERS
DL: B 12.874-2017

Foto: Toni Torrillas

Montserrat Roca i Roger (Granollers, 1953) és infermera, llicenciada en Filologia Catalana i doctora en Ciències Socials i Salut. Va ser regidora de Serveis Socials i de Salut Pública de l'Ajuntament de Granollers entre els anys 1999-2007. Fins a l'any 1993 va dedicar-se a la infermeria assistencial. Del 1993 al 2013 ha exercit de professora titular a l'Escola d'Infermeria de la Universitat de Barcelona. Actualment està jubilada.

És membre del Patronat de la Fundació Hospital Asil de Granollers, de 2007 a 2015 representant el Consell Comarcal i des de 2015, en representació municipal.

Ha estat membre de la junta de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, filial del Vallès Oriental, entre 1995 i 1999.

Coautora de diversos llibres i articles sobre docència, infermeria comunitària i salut pública, ha participat en diversos projectes I+D i en programes de cooperació de l'Agència Espanyola de Cooperació. Ha estat professora visitant a les universitats de Valparaíso (Xile, 1999) i de San Marcos de Lima (Perú, 2008).

Senyor alcalde, senyores regidores, senyors regidors, amics i amigues,

És per a mi un plaer, un orgull i un repte el que ara em dispo a fer: el pregó d'inici de la celebració de la Fira i Festes de l'Ascensió de 2016. Un acte al qual he assistit moltes vegades i que sempre he pensat que jo mai seria capaç de fer, tot i que em tranquil·litzava la convicció de no haver-ho de fer mai. Fins al primer dia de les vacances de Setmana Santa, quan l'alcalde em va trucar per preguntar-me si voldria ser la pregonera de l'Ascensió d'enguany.

Per què m'ho deu haver proposat a mi?, va ser el primer que vaig pensar. I em vaig disposar a trobar respostes a aquesta pregunta.

El primer que se'm va ocórrer, va ser que s'havia fixat en mi perquè sóc una dona d'una edat diguem-ne *interessant*. De tothom és conegut que el nostre alcalde s'ha proposat equilibrar la presència de dones en els pregons de la ciutat, i que des de l'any 2004 el pregó de l'Ascensió té accent femení. Tampoc crec que desveli cap secret si dic que el Sr. Josep Mayoral té un especial interès per les dones que hem nascut l'any 1953.

Granollers té més o menys 23.000 dones majors de 18 anys, i de nascudes l'any 53 no arribem a les 400. Per tant, segons aquest raonament, jo he estat sempre una possible candidata, però evidentment no l'única.

Una altra raó podia haver estat perquè pertanyo al sector de la cura de la salut i en aquests darrers anys crec que cap professional d'aquest ram ha fet el pregó, i potser ja tocava que estigués representat; bé, fa alguns anys va fer-ho el Sr. Joan Clos, que és metge, però crec que no ho va pas ser per aquest motiu.

De dones joves que pertanyem al món de la salut i relacionades amb Granollers, no sé quantes n'hi ha, però segurament algunes desenes. Amb aquesta deducció es perfilava més clarament la possibilitat de poder ser jo la pregonera!

La relació que tinc amb els barris dels extrems de Granollers també podia haver-lo influït a l'hora de proposar-m'ho: vaig néixer i viure la meua joventut al Lledoner i ja fa anys que visc a Palou, on han nascut i s'han fet grans els meus fills.

De dones del 53, que siguin professionals del món sanitari i que hagin viscut al nord i al sud de Granollers, penso que només hi dec ser jo.

Seguint aquesta lògica crec que he descobert algunes de les peculiaritats que em feien candidata a ser la pregonera de l'Ascensió d'enguany. Llàstima d'endevidar-ho massa tard!

Perquè si tot això ho hagués pensat abans, hauria tingut el pregó preparat des de fa temps i m'hauria estalviat els maldecaps i nervis que he passat des de Setmana Santa. Tot i l'angoixa que em va provocar la petició, vaig respondre afirmativament de seguida, sense pensar en l'embolic en què m'estava posant.

El primer que vaig fer després d'aquell rampell inconscient, va ser tornar a llegir alguns dels pregons de les persones que m'han precedit i em vaig adonar que allò que tenien en comú era que feien pública la seva manera d'entendre i sentir Granollers. Vaig veure que les diverses visions subjectives, bastien el Granollers del passat i apuntaven el del present i el del futur.

Jo també intentaré fer-lo des de la meva experiència i prendré com a fil conductor les raons que, com he dit abans, em van fer suposar el perquè s'havia pensat en mi: edat, gènere, professió i residència

He dit que creia que se'm va escollir perquè era una dona gran: això no és cap mèrit ni requereix més esforç que viure un determinat període de temps, i l'atzar.

Ser la pregonera em dona la possibilitat de representar un conjunt de persones que a pesar de tenir energia, comptar amb experiència i amb la perspectiva de molts anys encara per endavant, solen ser excloses moltes vegades de la vida pública, sovint amb l'única justificació de no ser prou joves. Ja fa uns quants anys que el pregó de l'Ascensió ajuda a compensar aquest oblit i en fa protagonistes dones del meu grup d'edat.

També vaig sospitar que m'ho van proposar perquè sóc infermera. Fa molts anys que ho sóc; aquest fet m'ha donat l'oportunitat de treballar en moltes facetes d'aquesta professió. He estat a l'atenció primària i a l'hospitalària, i també he fet gestió i docència, sempre en el sector públic. I he pogut veure els canvis que s'hi han produït.

La meva mare m'ha explicat que quan el meu germà i jo érem petits, guardava diners amb la nostra roba de mudar per assegurar-se que si ens posàvem malats, podrien pagar el metge, ja que en aquell temps no hi havia seguretat social per a tothom.

Quan vaig acabar la carrera, al final del franquisme, vaig començar a treballar en un gran hospital públic de Barcelona. En aquells moments l'organització de l'atenció sanitària pública no era gens *racional*, per dir-ho d'alguna manera, i malgrat que sempre hi ha hagut problemes en la nostra sanitat, en aquells moments les mancances s'evidenciaven en pràcticament tots els seus àmbits.

La pressió de la ciutadania i dels professionals, i també la mort de Franco, va portar unes transformacions en el sistema sanitari que sovint no valorem prou. Jo vaig viure el canvi d'una assistència pública només per a determinats treballadors i per a les persones més desfavorides, al que ara coneixem com a *atenció universal*.

Als serveis sanitaris s'hi van incorporar professionals que entenien la salut com un dret per a tothom, cosa que contrastava amb la perspectiva assistencialista dels serveis públics que havia estat hegemònica fins aleshores. Va canviar la planificació en l'atenció de la salut i també va créixer en quantitat i qualitat. Estic molt contenta d'haver viscut aquesta etapa!

He pensat que el pregó podia ser una bona oportunitat per dir que com que l'atenció de la salut és un dret, tenim la responsabilitat de defensar-la i de no permetre que vagi endarrere, i que també tenim l'obligació de fer un bon ús dels seus serveis.

Una bona atenció sanitària, com els altres serveis a les persones, té un cost elevat perquè es tracta de garantir, segurament, la cosa més important que tenim i que ens permet fer-ne d'altres.

Per això, em permeto adaptar el que va dir un exrector de Harvard quan parlava d'educació: “Si la salut és cara, proveu-ho amb la malaltia!”

Una altra pista del perquè sóc la pregonera, he dit que me la va donar el fet d'haver viscut en els dos extrems de la ciutat.

Del Lledoner que vaig viure en la meva infància, com de la resta de Granollers, en queda ben poc. Sí que encara hi ha la carretera que cus el barri de dalt a baix, però la manera de viure-hi és molt diferent. Casa meva era a la carretera, de fet la meva mare encara hi viu; eren pagesos, tenien unes quantes vaques, porcs, gallines, conills, el paller...

Al mateix barri, però no a casa, teníem alguns dels camps amb el menjar per al bestiar i les hortalisses, que juntament amb els animals eren per viure la família i per vendre'n en el que ara en diríem *comerç de proximitat*.

Al mateix tram de carrer hi havia quatre cases de pagès més. Altres veïns del barri treballaven en diversos oficis, però també tenien a casa hort i aviram.

A la majoria de cases es produïa el menjar que es consumia i el que no, es comprava a les botigues properes, que n'hi havia força més que ara.

Al Lledoner, la carretera, que era el carrer més important de Granollers, tenia cases a banda i banda, però a la resta del barri hi havia pocs carrers més i els que hi havia no tenien cases arrenclerades a tots dos costats.

Ara el Lledoner és un barri similar als altres i la gent que hi viu no té els oficis que tenien els veïns i veïnes de la meva infantesa.

Jo recordo haver jugat poc amb joguines i no recordo haver jugat gairebé mai sola. Les cases estaven sempre obertes i la canalla només hi entràvem per anar a buscar l'amic o l'amiga, i cap a fora!

La carretera era més per jugar al vespre, quan els grans hi prenien la fresca; per a la resta del temps eren millor els darreres de les cases. Allà hi havia els horts, els pallers i els magatzems, que ens proporcionaven el tema del joc i les joguines.

La carretera endreçava el davant de les cases del Lledoner, però el darrera era un desgavell que afavoria posar pocs límits al territori de jocs dels infants. Als més petits del meu tram de carrer no ens deixaven anar més enllà de la via del tren petita; potser no l'heu coneguda quan hi passava el tren, però segurament recordareu que fins cap a l'any 2000 aquesta estructura va ser una barrera per al barri de Can Mònic.

A l'estiu l'espai de jocs continuava sent el barri i el principal objectiu era construir una cabana. La construcció durava tant que gairebé mai havíem aconseguit jugar-hi a dins, ja que quan l'acabàvem també s'havien acabat les vacances.

A les nenes també els feien anar a casa de la senyora Teresa, que era una dona gran que vivia sola, a aprendre a fer puntes al coixí. Jo no hi vaig anar perquè quan em tocava es va morir.

Això em va fer pensar que podria continuar gaudint de totes les tardes sense cap compromís, però em van substituir els boixets per l'agulla de cosir. Les nenes no podien estar tota la tarda a fora sense fer res de profit!

Hi ha un parell de coses del meu barri a les quals m'agradaria fer esment:

La primera és que al meu veïnat gairebé totes les dones treballaven, majoritàriament a les fàbriques tèxtils; evidentment, a més a més de tenir cura de la casa i dels infants.

L'altra és que a la majoria de nois i noies ens posaven a treballar quan teníem 14 anys, a l'acabar l'educació obligatòria en aquella època.

Palou, on visc ara, també ha canviat des que hi vam anar a viure fa més de 30 anys, potser no tant la fesomia externa, que també, com en allò que no es veu, però ens fa la vida més confortable: al pla, hi tenim enllumenat, aigua corrent i clavegueres, quan vam anar-hi a viure no en teníem; fins i tot tenim ADSL i esperem que aviat també internet per cable. També hem vist com la zona industrial creixia i com amb la crisi, algunes empreses tancaven.

De pagesos n'hi ha pocs, però tot i que la majoria de persones que hi vivim treballem en activitats diverses, gairebé tothom té un hort i una mica de bestiar per abastir-se.

Des de casa podem veure sempre l'horitzó, amb els turons de Céllecs i Sant Miquel, el Montseny de llevant a ponent, els Cingles i Puigraciós. Tot això ja hi era quan hi vam anar a viure. També podem veure la presó i el circuit, que ens els hi van posar més tard.

El fet de ser pocs i escampats, fa que les relacions de veïnatge s'assemblin força a les que hi havia abans als altres barris de Granollers que han crescut més.

Palou no és només un espai fantàstic per als que hi vivim: en pot gaudir tothom, és la millor passejada de Granollers! Caminar per Palou vol dir tenir l'oportunitat d'experimentar com és i, sobretot, com era el Vallès: amb les ondulacions dels camps llaurats, entre turons no gaire alts, que canvien de color amb les estacions.

També tinc lligams amb altres indrets de Granollers. La meva mare és de Can Gili. Els meus avis eren els masovers de la masia quan ella va néixer.

Aquí davant d'on ens trobem, hi vivien la meva àvia i les meves ties, i jo vaig treballar dels 14 als 21 anys al número 25 d'aquest carrer Corró.

També he tingut el privilegi de viure, al començament de la democràcia, al carrer de Barcelona, al costat de la Porxada, on sempre hi han passat i hi passen tantes coses!

I al carrer de Joan Camps, davant de la passera, en uns pisos on la majoria dels que hi vivíem ja ens coneixíem d'abans i tot semblava una festa!

Puc dir, per tant, que geogràficament estic relacionada amb el nord, el sud, el centre i el ponent de Granollers. Em faltaria alguna experiència a llevant que potser la pot suplir el fet que allà hi ha l'hospital que, per diverses raons, també freqüento força.

Es diu que abans els veïns s'ajudaven i es protegien, que el barri acollia i normalitzava persones i situacions difícils, i que això ara no passa.

Amb aquesta afirmació jo no hi estic gaire d'acord, almenys pel que fa a Granollers. Ara no hi tantes relacions de proximitat, però no vol dir que hi hagi menys relacions. A Granollers tenim la sort de comptar amb un teixit associatiu molt ric i viu. Els granollerins i granollerines ens apleguem segons interessos i aficions.

Potser sí que tenim menys relació que abans amb el veïnat, però ens relacionem i fem activitats amb les persones de la coral, del club esportiu, de l'escola dels fills, amb qui té problemes de salut similars als nostres, amb el nostre grup de voluntariat, amb els que fem activitats als centres cívics, amb la colla que prepara la festa major... A Granollers hi ha una espessa xarxa de relacions que ens dóna sentit de pertinença i ens cohesionen!

En els pregons que he consultat, les anteriors pregoneres també explicaven els seus records de l'Ascensió.

A mi m'ha costat força trobar records, perquè se m'amunteguen els uns amb els altres i me'n surt un de sol, ja que cada any solia fer el mateix: anar a veure la passada; dinar a casa l'àvia; visitar la fira que estava escampada per les places i els carrers, on hi havia molta gent que badava mirant les novetats que s'hi exposaven; i, esclar, pujar als *caballitos*.

Sí que m'ha vingut a la ment un record de l'Ascensió dels últims anys del franquisme, en què dins del programa oficial hi havia un sopar de gala i un grup en vam organitzar un d'*antigala* al desaparegut edifici de La Clau. La gent que hi érem ens ho vam passar molt bé, tot i que no recordo quina repercussió va tenir.

L'Ascensió, amb la seva fira i festes, independentment del seu origen, forma part de les nostres tradicions. És part de la història col·lectiva, perquè des dels inicis la gent se la va fer seva en sortir al carrer per veure's i compartir la festa, en un temps en què era tan necessari trencar amb la grisor del dia a dia.

Actualment, com la resta de ciutats que com la nostra tenen una fira semblant, es debat sobre la utilitat d'aquests tipus d'esdeveniments en un món globalitzat, en què des de casa, a través de la tele o dels mitjans informàtics, podem conèixer i tenir a l'abast totes les novetats d'arreu.

Aquest és un debat que té a veure amb l'economia i que segurament s'ha de fer; però penso que s'ha de ser molt curós amb les conseqüències, perquè el que jo veig és que a la primavera, quan el dia és fa llarg, Granollers, com abans, continua tenint ganes de sortir a ocupar el carrer, de fer festa i de trencar amb les coses quotidianes.

Ens és igual que molt del que hi ha a la fira ho puguem veure a l'ordinador o al telèfon que portem a la butxaca. L'objectiu és badar i passejar al costat d'altres persones, com feia la gent de la meva generació quan ens mostraven articles que vèiem per primera vegada.

Ens continua agradant entrar als pavellons i dir que cada any és més difícil caminar-hi per la gentada que hi ha! Volem que la canalla vegi vaques, bens i pollastres vius! Ens engresquem jugant per jugar! Disfrutem quan ens asseiem en una taula llarga a menjar i a beure en plats i gots de paper, al costat de persones que no coneixem de res o que són veïnes! Somiem amb els paisatges que veiem en els fulletons de turisme! I ens encantem veient cotxes, com si els carrers que en van plens, no ens donessin la mateixa informació!

Per als ciutadans i ciutadanes de Granollers visitar la fira, veure la passada, ballar i escoltar música a les places, anar al teatre, fer un llibre gegant, divertir-se a les barraques, encantar-se davant dels gegants o patir amb els castellers... és una tradició que ens ajuda a definir-nos i a entendre'ns.

Un dels objectius més bonics per a la persona que fa el pregó és animar la gent a participar als actes i a divertir-se; i això és el que us demano, que us deixeu anar i que us diverti. Però també m'agradaria que recordéssim que, molt a prop d'aquí, a l'altre costat del mar que ara tenim tan a prop, hi ha persones com nosaltres que necessiten la nostra veu i el nostre acolliment. Persones que han estat expulsades de la seva normalitat, de les seves festes i tradicions per voler fer front a una existència opressiva i cruel.

Això tampoc ho hauríem de permetre en una Europa on les mercaderies i els diners poden circular lliures, però les persones no!

L'Ascensió sempre ens ha fet sortir de casa i compartir l'espai amb les altres persones; per això aprofitant aquest ambient de solidaritat natural cal que celebrem amb tota la força la nostra festa, que té els colors i l'alegria de la primavera. Perquè compartint la diversió ens construïm també com una comunitat capaç de plantar cara a les injustícies.

I ja per acabar:

Granollerins i granollerines, us convido a omplir els carrers i les places i a ser solidaris, responsables, exigents, crítics, optimistes, creatius i una mica esbojarrats i sobretot, feliços, especialment aquests dies i si pot ser cada dia.

Us desitjo el millor del món:

Salut i Festa

Col·lecció “Pregó de la Fira i Festes de l’Ascensió”

- 1990. Amador Garrell i Soto
- 1991. Antoni Jonch i Cuspinera
- 1992. Maria Mercè Roca
- 1993. Jordi Baulies i Cortal
- 1994. Josep Lluís Arimany Nicolau
- 1995. Oriol Montaña i Tuset
- 1996. Ramon Parellada Garrell
- 1997. Pere Canal i Baliu
- 1998. Ramon Munné i Coll
- 1999. Pius Canal i Anfres
- 2000. Antoni Ros Marbà
- 2001. Marc Mayer i Olivé
- 2002. Joan Clos i Matheu
- 2003. Joan Triadú i Font
- 2004. Marta Mata i Garriga
- 2005. Dolors Lamarca i Morell
- 2006. Evangelina Oriol Pibernat
- 2007. Marta Estrada i Miyares
- 2008. Anna M. Palé i Llavina
- 2009. Montserrat Lorente Oliver
- 2010. Mercè Riera i Manté
- 2011. Hermínia Jubany i Berga
- 2012. Pepita Maymó i Cirera
- 2013. Montserrat Ponsa i Tarrés
- 2014. Anna M. Jansana i Duran
- 2015. Anna M. Duran i Casanovas
- 2016. Montserrat Roca i Roger

Ajuntament de Granollers